

پرسش‌ها و
پاسخ‌های
دانشجویی

اخلاق علم‌آموزی در فضای دانشگاه

دفتر پنجاه و پنجم

www.ketab.ir

نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری
در دانشگاه‌ها

معاونت آموزشی و پژوهشی
اداره مشاوره و پاسخ

موسس: آیت‌الله محمدی، مسلم، ۱۳۵۲
عنوان و نام پدیدآور: اخلاق علم‌آموزی در
فضای دانشگاه: تعلیم و نظارت نمایندگی مقام
معلم، رهبری در دانشگاهها، معاونت آموزشی
و پژوهشی - اداره مشاوره و پاسخ؛ تئوریک و

آیت‌الله محمدی
موضوع: دانش و تفکر؛ نهاد نمایندگی مقام
معلمی در دانشگاهها، دفتر نشر معارف، ۱۳۹۳
فهرست: پاسخ‌ها و پاسخ‌های دانشجویان؛ دفتر
نشر معارف، خالقی و عرفان، ۹۷۸-۹۷۸-۹۷۸-۹۷۸
مشخصات نشر: تهران: دفتر نشر معارف، ۱۳۹۳
وضعیت فهرست‌بندی: ثبت شده
یادداشت: کتابخانه
موضوع: دانش و دانش‌آموزی؛ جنبه‌های
اخلاقی

موضوع: دانش و دانش‌آموزی -- جنبه‌های قرآنی
موضوع: دانش و دانش‌آموزی -- جنبه‌های
مذهبی -- اسلام -- احادیث
موضوع: دانش و دانش‌آموزی اسلامی
تلاشه افزوده: نهاد نمایندگی مقام معلم
رهبری در دانشگاهها، معاونت آموزشی -
پژوهشی، اداره مشاوره و پاسخ
تلاشه افزوده: نهاد نمایندگی مقام معلم
رهبری در دانشگاهها، دفتر نشر معارف
زده‌شدنی کنگره: ۲۹۷/۶۵۳

رده‌بندی دینی: ۱۳۹۳ م ۳/ ۳۲۵۴۰۴
شماره کتابشناسی ملی: ۳۶۲۱۱۵۶

پرسش‌ها و پاسخ‌های دانشجویان
دفتر پنجاه و پنجم

اخلاق علم‌آموزی در فضای دانشگاه

نشر معارف

تنظیم و نظارت: نهاد نمایندگی مقام معلم رهبری در دانشگاهها
(معاونت آموزشی و پژوهشی - اداره مشاوره و پاسخ)
تدوین و تألیف: مسلم محمدی عضو هیئت علمی دانشگاه تهران - پردیس قرآنی
ناشر: دفتر نشر معارف
نایب و صفحه آرای: طالب بخشایش
توبت چاپ: اول، پاییز ۱۳۹۴
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۳۱-۷۱۵-۵
قیمت: ۴/۰۰۰ تومان

«کتاب حق برای حق محفوظ است»

فهرست کتب در دسترس: قلم خدایت شریف، کرج ۳۳/ شماره ۳، تیر و نیمای ۱۳۷۴-۰۰۴
قیمت: ۰۳۵ - ۰۳۵۴۵۱ - تهران: ۰۲۱-۸۸۹۱۳۱۲ - مشهد: ۰۵۱-۳۳۲۲۰۱۱۹ - سبز: ۰۷۱-۳۳۳۳۴۶۱۵
کرمشاه: ۰۸۳-۲۷۳۲۸۴۱۱ - کرمان: ۰۳۴-۳۳۳۳۱۴۶۶ - رشت: ۰۱۴-۳۳۳۳۰۶۹۷ - شیراز: ۰۲۱-۳۳۵۶۳۰۰۰
کرج: ۰۲۶-۳۳۳۳۳۳۳۳ - شهرک فرهنگ: ۰۲۸-۳۳۳۳۳۳۳۳ - قزوین: ۰۲۸-۳۳۳۳۳۳۳۳ - ساری: ۰۱۱-۳۳۳۳۳۳۳۳
ایروم: ۰۴۲-۳۳۳۳۳۳۳۳ - لارک: ۰۲۸-۳۳۳۳۳۳۳۳ - اصفهان: ۰۲۱-۳۳۳۳۳۳۳۳ - اردبیل: ۰۲۵-۳۳۳۳۳۳۳۳
برجست: ۰۵۶-۳۳۳۳۳۳۳۳ - لایم: ۰۹۱۰۷۷۵۵۵۵۵۵ - گرگان: ۰۱۷-۳۳۳۳۳۳۳۳ - بندرعباس: ۰۷۵-۳۳۳۳۳۳۳۳
راحمول: ۰۹۱۰۷۷۵۵۵۵۵۵ - بوشهر: ۰۹۱۷۶۶۷۱۵۵۴ - زنجان: ۰۲۴-۳۳۳۳۳۳۳۳ - قزوین: ۰۹۱۰۷۷۵۵۵۵۵۵

www.Ketabroom.ir www.Porseman.org www.Porseman.ir
info@Ketabroom.ir info@porseman.org

۱۸۱ | مقدمه

اخلاق و علم

۱۸۲ | چرا به اخلاق فردی و اخلاقی اجتماعی چیست؟

۱۸۶ | آیا توجه به جهانی و فردی بودن اخلاق، اخلاقی دینی به چه معناست؟

به بیان دیگری فرموده اند که منشأ اخلاق وجدان انسان است. درین اواسط صورت
حاضر آموزه های انسان (جدان) چه نقش و جهت دهنی خاصی در مورد اخلاق خواهد
داشت؟

۱۸۹ | مراد از اخلاق کاربردی چیست؟ و آیا بر مبنای آثار علمای پیشین این مسئله
مطرح بوده است؟

۱۹۲ | در گفتار و رفتار پیامبر اکرم (ص) به علم چگونه بوده است؟ آیا تنها به علوم
دینی تأکید شده یا علوم دیگر را نیز شامل می شود؟

۱۹۴ | امروزه از پیوند علم و صنعت سخن گفته می شود و برخی از استادان و
دانشجویان به دنبال پروژه های کارخانه ها و کسب درآمد هستند تا آخره علم بهتر
است یا ثروت، لطفاً با دلیل پاسخ دهید؟

۱۹۶ | نگاه به اخلاق علم آموزی با توجه به تأثیرپذیری اعضای علمی کشور از
رویکردهای اومانیستی غربی چیست؟

اخلاق دانشجویی

۱۹۹ | وظایف اخلاقی دانشجو نسبت به استاد چیست؟ آیا احترام به استادینی
که ظاهر اسلامی ندارند و یا حتی از نظر علمی برای دانشجویان وقت نمی گذارند
لازم است؟

۲۰۲ | در گفتمان دینی مجموعه وظایف اخلاقی استاد نسبت به دانشجو
چیست؟

۳۶. بنگ دانشجو در فضای خوابگاه و دانشگاه باید چگونه اخلاقی داشته باشد؟ چه آسیب‌هایی داریم و راهکار اصلاح آن چیست؟

۳۸. بهترین شیوه برای انتقاد از روش تدریس استاد چگونه است؟ همچنین در مقابل استادی که دانشجویش را تحقیر می‌کند باید چه کرد؟

۴۰. برخی دانشجویان برای انتخاب استاد، تنها به توانمندی علمی و سابقه تدریس استاد در خارج از کشور توجه می‌کنند. آیا این روش درست است؟

۴۲. در میان اساتید و دانشجویان گاهی دیده می‌شود برخی خیلی اخلاقی و به قولی خاکی‌اند و برخی خیلی معرورند و تحویل نمی‌گیرند! علت آن چیست؟

۴۶. در مواجهه با استادی که از تعهد حرفه‌ای خود دور می‌شود و در کلاس به جای آموزشی و پژوهش، گاهی به حرف‌های غیراسلامی و سباده‌هایی نسبت به انقلاب می‌پردازد، و تبلیغ ما را دانشجویان چیست؟

نشاط و علم

۴۹. راه‌های ایجاد انگیزه و نشاط روحی در بین دانشجویان چیست؟ و اگر نماز شب بخوانم در طول روز به درس کم‌توجهی وارد می‌شود چه کنم؟

۵۳. این که گفته می‌شود یک ساعت تفکر بهتر از هشتاد سال نیت است چه نوع تفکری است؟ گاهی فکرها بیشتر سرزدگی می‌آورد؟ و حتی گاهی فکر گناه به ذهن می‌رسد!

۵۷. برخی از روش‌های حاکم علم امروزی در حوزه‌های علمی که می‌تواند برای دانشجویان مفید باشد را توضیح دهید؟

۶۰. من دانشجوی رشته برق هستم و نمی‌دانم چرا درس می‌خوانم، در واقع یکی از دلایلم کنسب کار (کم‌رحمت‌تر) است، ولی می‌دانم هنگام خواب نیت و نمی‌دانم این درس‌ها من را به کجا می‌رساند، این علوم ما را به خدا نزدیک می‌کند؟ لطفاً مرا از این سردرگمی نجات دهید؟

۶۵. برای انتخاب رشته مناسب چه کار باید نکرد؟

اخلاق پژوهش

۶۷. آداب اخلاقی پژوهش و تحقیق در رانستای سالم سازی محیط‌های علمی امروز جامعه چیست؟

۶۹. مهدترین آسیب‌های پژوهش در جامعه امروز ما چیست؟ سرعت علمی به چه معناست و در جامعه علمی امروز ما چه وضعیتی دارد؟

۷۲ چگونگی تعیین از مباحث علمی در فضای مجازی و اینترنتی استفاده کرد
و از اسباب هائی اخلاقی آن در امان بود؟

اخلاق نقد

۷۵) در ادب اخلاقی، گفت علمی چیست؟ نگاه اسلام به ادب و اخلاق

۷۸ رعایت مصالح ابدی و کفایت آمدن بر سایر اشکال چگونگی یا جهت اولاد
..... و مانند ایشان میگویند ۱۱

۱۸۰ اگر خواسته باشیم با اصول هابز که از مباحثات آزادی‌های سیاسی و اخلاقی نشأت می‌گیرد، گفتار امامان را با هم مقایسه کنیم، آیا امامی وجود دارد؟

اخلاق و تولید علم

[illegible]

۱۸۹ [۱۸۹] ارکان تحقیق بدینست: نویسنده، علم جدیدست و اشتقاق از این سارده بنده بنشیند.

۹۵ چه آسیب‌هایی اخلاقی در سبب‌های حیوانی دارند. اگرچه مجنونان را که
در دستان پستی و خفیه می‌بندند

مقدمه

«پرسش‌گری» از آغاز آفرینش انسان، رخ‌نمایی کرده؛ بر بال سبز خود، فرشتگان را فرانشانده، بر برگ زرد خود، شیطان را فرونشانده و در این میان، مقام آدمیت را نشان داده است. آفتاب کوفه چه زیبا فرموده است:

«مَنْ أَحْسَنَ السُّؤَالَ عَلِيمٌ» و «مَنْ عَلِمَ أَحْسَنَ السُّؤَالَ».

هم سؤال از علم خیزد هم جواب همچنانکه خار و گل از خاک و آب

آری! هر که سؤال‌هایش آسمانی است، دانش و بینش پاسخش خواهد بود. پویایی و پایایی «جامعه» و «فرهنگ»، در گرو پرسش‌های حقیقت‌طلبانه و پاسخ‌های خردورزانه است.

«اخلاق کاربردی» به صورت خاص هدف خود را توجه به آسیب‌شناسی و درمان معضلات عملی جامعه می‌داند و کمک شایانی به تبیین و ترویج ارزش‌های اخلاقی می‌کند.

در این راستا پرداختن به اخلاق علم‌آموزی با ابعاد مختلف آن، در مقام شاگردی و استادی و در نقش‌های دیگر مانند پژوهشگری و نقد، تلاشی شایسته را می‌طلبد.

اداره مشاوره و پاسخ معاونت آموزشی و پژوهشی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها، محفل انسی فراهم آورده است، تا «ابررحمت» پرسش‌ها را به «زمین اجابت» پذیرا باشد و نهال سبز دانش را بارور سازد.

شایان ذکر است در راستای ترویج فرهنگ دینی،

را در موضوعات مختلف

اندیشه دینی، مشاوره، احکام و... پاسخ داده است.

این اداره دارای گروه‌های علمی و تخصصی، به شرح زیر است:

- قرآن و حدیث؛ - تربیتی و روان شناسی؛

- احکام؛ - اندیشه سیاسی؛

- فلسفه، کلام و دین پژوهی؛ - فرهنگی و اجتماعی؛

- حقوق و فلسفه احکام؛ - تاریخ و سیره؛

- اخلاق و عرفان؛ - ادیان و مذاهب.

آنچه پیش رو دارید، بخشی از پرسش‌های

دارای فراوانی در میان قشر جوان و دانشگاهیان است که از سوی محقق ارجمند

حجت الاسلام مسلم محمدی (عضو هیئت علمی دانشگاه تهران - پردیس فارابی)

پاسخ‌دهی و توسط آقایان حجت الاسلام سیدمصطفی علم‌خواه و علی امینیان

ارزیابی شده است.

برآنیم با توفیق خداوند، به تدریج ادامه این مجموعه را تقدیم شما خوبان

کنیم. پیشنهادهای و انتقادهای سازنده شما، راهنمای ما در ارائه شایسته و پربار

مجموعه‌هایی از این دست خواهد بود.

در پایان از تلاش‌های مخلصانه مؤلف محترم و مجموعه همکاران اداره مشاوره

و پاسخ، به خصوص حجت الاسلام صالح قنادی که در بارخوانی و آماده‌سازی

این اثر تلاش کرده‌اند، تشکر و قدردانی می‌شود و دوام توفیقات این عزیزان را

در جهت خدمت بیشتر به مکتب اهل بیت علیهم‌السلام و ارتقای فرهنگ دینی جامعه

- به ویژه دانشگاهیان - از خداوند متعال مسألت داریم.

این اثر هرگز بی‌نقص و عیب نیست، از این رو منتظر بیان نقطه نظرات شما

اساتید، دانشجویان و فرهیختگان عزیز هستیم.

الله ولی التوفیق

معاونت آموزشی و پژوهشی نهاد